ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Risksammandrag
Riskikooste

Strategiska och förändringsrisker. Hösten 2026

Strategiset ja muutosriskit. Syksy 2026

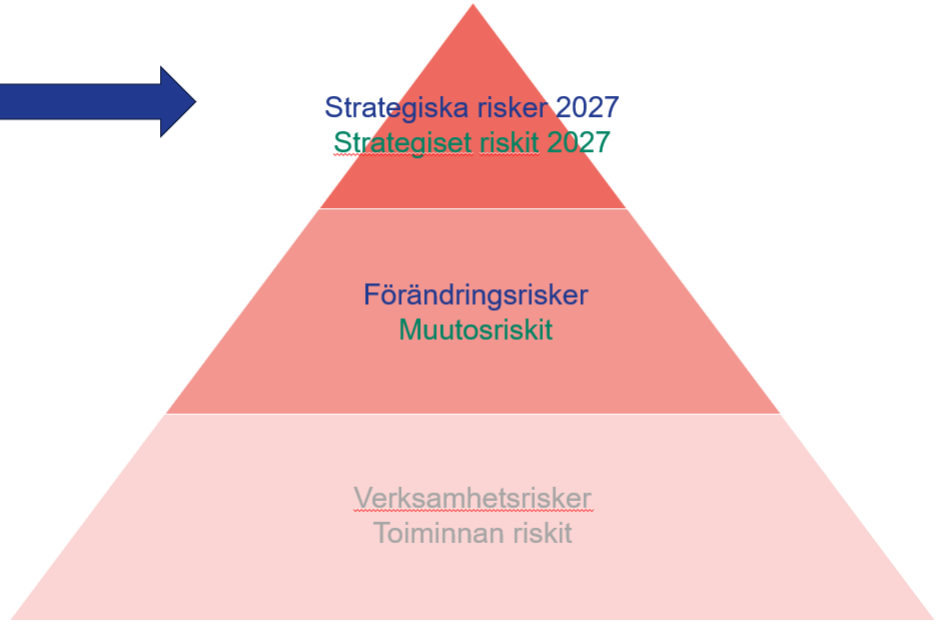
Anna Granö, sakkunig inom riskhantering 10.11.2026

Anna Granö, riskienhallinnan asiantuntija 10.11.2026

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

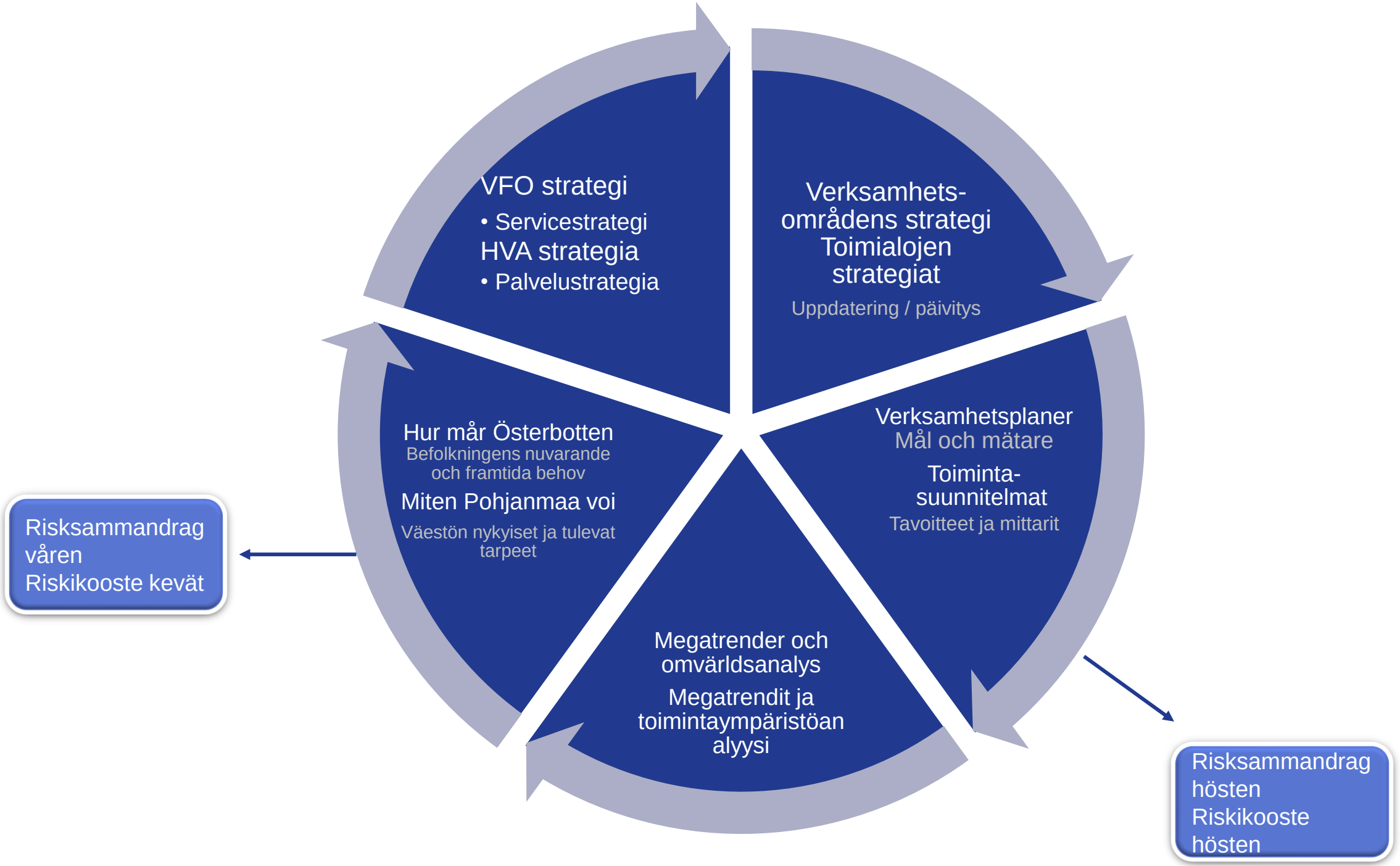
Strategiska risker
Strategiset riskit

AI har använts som stöd vid sammanställningen av materialet. Ansvaret för analys, bedömningar och presentationens innehåll ligger hos rapportens författare.

Tekoälyä on hyödynnetty aineiston koostamisen tukena. Vastuu analyysistä, arvioista ja esityksen sisällöstä on raportin laatijalla.

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Strategiska risker 2026

Verksamhetsområden:

- Övergripande mål och strategi som utgångspunkt
- Målet var att identifiera hot mot måluppfyllelsen
- Orsaker, effekter och skyddsmekanismer analyserades
- Ansvarspersoner utsågs

→ Riskerna sammanställdes här enligt tema på organisationsnivå

Strategiset riskit 2026

Toimialueet:

- Organisaation yhteiset tavoitteet ja strategia lähtökohtana
- Tavoitteena oli tunnistaa tavoitteiden saavuttamista uhkaavat tekijät.
- Syyt, vaikutukset ja hallintakeinot analysoitiin
- Vastuuhenkilöt nimettiin

→ Riskit koottiin tässä vaiheessa teemoittain organisaatiotasolla

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Identifierade strategiska risker

Värdeskapande service och vård

- Växande servicebehov och begränsade resurser
- Akuta behov begränsar resurserna för förebyggande arbete
- Utmaningar i samordning, kontinuitet och tillgänglighet

Finlands bästa välfärdsteam

- Begränsad tillgång till rätt kompetens
- Ökad etisk belastning när klienternas behov inte kan tillgodoses
- Begränsad kompetensutveckling och utveckling av nya arbetssätt

Resurserna används verkningsfullt

- Operativa behov tränger undan strategiskt arbete
- Risk för silotänkande och deloptimering
- Resurser styrs mot prestationer snarare än önskade effekter

Säkerheten och kvaliteten är av toppklass i Norden

- Kritiska beroenden ökar verksamhetens sårbarhet
- Beroende av nyckelpersoner och kritisk kompetens
- Utmaningar i informationsunderlaget för styrning av kvalitet och säkerhet

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Tunnistetut strategiset riskit

Arvoa tuottava hoito ja palvelu

- Kasvavat palvelutarpeet ja rajalliset resurssit
- Kiireelliset tarpeet vievät resursseja ennaltaehkäisevältä työltä
- Haasteet yhteensovittamisessa, jatkuvuudessa ja saatavuudessa

Suomen paras hyvinvointitiimi

- Tarvittavan osaamisen rajallinen saatavuus
- Eettinen kuormitus kasvaa, kun asiakkaiden tarpeisiin ei voida vastata
- Rajalliset mahdollisuudet osaamisen ja toimintatapojen kehittämiseen

Resurssit käytetään vaikuttavasti

- Operatiiviset tarpeet menevät strategisen työn edelle
- Siiloajattelun ja osaoptimoinnin riski
- Resursseja kohdennetaan suoritteisiin tavoiteltujen vaikutusten sijaan

Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua

- Kriittisten riippuvuuksien aiheuttama häiriöalttius
- Lisääntynyt riippuvuus avainhenkilöistä, osaamisesta ja järjestelmistä
- Haasteet laadun ja turvallisuuden johtamisen tietopohjassa

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Värdeskapande service och vård

Växande servicebehov och begränsade resurser

Orsaker:
- Åldrande befolkning och ökade servicebehov
- Försämrat socialskydd ökar servicebehovet
- Minskade organisationsunderstöd försvagar förebyggande stöd

Effekter:
- Tillgången till lagstadgade tjänster och service i rätt tid kan försämras
- Behovet av att prioritera mellan tjänster, personal, investeringar och klientgrupper ökar

Riskhanteringsåtgärder:
- Uppföljning av servicebehov, tillgänglighet och genomströmning
- Behovsbaserad prioritering och resursfördelning
- Bedömning av verksamhetens kvalitet, kostnader och faktiska effekter

Akuta behov begränsar resurserna för förebyggande arbete

Orsaker:
- Akuta och lagstadgade uppgifter prioriteras före förebyggande insatser
- Det är svårt att synliggöra de förebyggande insatsernas långsiktiga effekter

Effekter:
- Förebyggande insatser fördröjs eller genomförs i mindre omfattning
- Behovet av tyngre och mer kostnadskrävande tjänster kan öka på sikt

Riskhanteringsåtgärder:
- Säkerställa utrymme för förebyggande arbete
- Följa upp förebyggande insatser och deras långsiktiga effekter
- Synliggöra nyttan och kostnadseffekterna av tidiga insatser

Utmaningar i samordning, kontinuitet och tillgänglighet

Orsaker:
- Begränsad insyn i mål, resurser och ansvar (verksamhetsområden)
- Silotänkande och deloptimering försvårar sammanhängande service- och vårdkedjor
- Begränsade möjligheter att påverka flaskhalsar i servicekedjan

Effekter:
- Överlappande arbete och förskjutning av arbetsuppgifter utan minskad total arbetsmängd
- Svårare att nå gemensamma mål och säkerställa kontinuitet i servicen

Riskhanteringsåtgärder:
- Gemensam utveckling av service- och vårdkedjor
- Tydliga ansvar och fungerande övergångar mellan verksamheter
- Uppföljning av hela servicekedjans genomströmning
- Gemensam lägesbild över flaskhalsar och belastning

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Arvoa tuottava hoito ja palvelu

Kasvavat palvelutarpeet ja rajalliset resurssit

Syyt:
- Väestön ikääntyminen ja kasvava palvelutarve
- Sosiaaliturvan heikentyminen lisää palvelutarvetta
- Järjestöavustusten väheneminen heikentää ennaltaehkäisevää tukea

Vaikutukset:
- Lakisääteisten palvelujen saatavuus ja oikea-aikaisuus voivat heikentyä
- Palvelujen, henkilöstön, investointien ja asiakasryhmien välisen priorisoinnin tarve kasvaa

Riskienhallintakeinot:
- Palvelutarpeen, saatavuuden ja palvelujen läpivirtauksen seuranta
- Tarpeisiin perustuva priorisointi ja resurssien kohdentaminen
- Toiminnan laadun, kustannusten ja todellisten vaikutusten arviointi

Kiireelliset tarpeet vievät resursseja ennaltaehkäisevältä työltä

Syyt:
- Kiireelliset ja lakisääteiset tehtävät priorisoidaan ennaltaehkäisevien toimien edelle
- Ennaltaehkäisevien toimien pitkän aikavälin vaikutuksia on vaikea mitata ja tehdä näkyviksi

Vaikutukset :
- Ennaltaehkäisevän työn vähentyessä ongelmat voivat vaikeutua ja palvelutarve kasvaa
- Raskaampien ja kalliimpien palvelujen tarve voi lisääntyä pitkällä aikavälillä

Riskienhallintakeinot:
- Varmistetaan riittävät resurssit ennaltaehkäisevään työhön
- Seurataan ennaltaehkäisevän työn toteutumista ja vaikuttavuutta
- Tehdään ennaltaehkäisevän työn hyödyt ja taloudelliset vaikutukset näkyviksi päätöksenteossa ja resurssien kohdentamisessa

Haasteet yhteensovittamisessa, jatkuvuudessa ja saatavuudessa

Syyt:
- Puutteellinen näkyvyys toimialueiden tavoitteisiin, resursseihin ja vastuisiin
- Siiloutuminen ja osaoptimointi vaikeuttavat yhtenäisiä palvelu- ja hoitoketjuja
- Rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa palveluketjun pullonkauloihin

Vaikutukset :
- Päällekkäinen työ ja tehtävien siirtyminen ilman kokonaistyömäärän vähenemistä
- Yhteisten tavoitteiden saavuttaminen ja palvelujen jatkuvuuden turvaaminen vaikeutuvat

Riskienhallintakeinot:
- Palvelu- ja hoitoketjujen yhteinen kehittäminen
- Selkeät vastuut ja toimivat siirtymät toimintojen välillä
- Koko palveluketjun läpivirtauksen seuranta
- Yhteinen tilannekuva pullonkauloista ja kuormituksesta

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Finlands bästa välfärdsteam

Begränsad tillgång till rätt kompetens

Orsaker:
- Begränsad tillgång till rätt kompetens och språkkunskaper
- Ökad konkurrens om utbildad personal samt minskat intresse för vissa utbildningar och yrken
- Ökade och mer specialiserade kompetenskrav

Effekter:
- Ökad arbetsbelastning för befintlig personal och större sårbarhet vid frånvaro och personalomsättning

Riskhanteringsåtgärder:
- Samarbete med utbildningsanordnare och läroanstalter samt utveckling av praktik- och undervisningsmöjligheter
- Stärkt ledarskap och flexibla arbetsarrangemang när verksamhetens och klienternas behov tillåter det

Ökad etisk belastning när klienternas behov inte kan tillgodoses

Orsaker:
- Personal- och ekonomiresurserna motsvarar inte klienternas ökande och alltmer komplexa behov
- Förändringar i finansiering, lagstiftning och andra yttre förutsättningar försvårar bedömningen av en tillräcklig servicenivå

Effekter:
- Ökad etisk och psykisk belastning hos personalen
- Förstärkt känsla av otillräcklighet och osäkerhet i prioriteringssituationer

Riskhanteringsåtgärder:
- Gemensamma verksamhetslinjer
- Gemensam diskussion om vad som utgör en tillräckligt god servicenivå i olika situationer
- Uppföljning av arbetsbelastning, arbetsvälmående, sjukfrånvaro och arbetsförmåga

Begränsad kompetensutveckling och utveckling av nya arbetssätt

Orsaker:
- Begränsade personalresurser och avsaknad av tillräckliga reserv- och vikariearrangemang
- Det dagliga klientarbetet och akuta uppgifter prioriteras framför utbildning och utvecklingsarbete

Effekter:
- Långsammare införande av nya arbetssätt och lösningar
- Uteblivna kvalitets- och effektivitetsvinster
- Försvagad utvecklings- och förändrings-förmåga samt ökad arbetsbelastning

Riskhanteringsåtgärder:
- Planerad arbetstid och tillräckliga ersättararrangemang för utbildning och utvecklingsarbete
- Systematisk introduktion, handledning, mentorskap och kunskapsöverföring
- Kartläggning av kritisk kompetens och framtida kompetensbehov

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Suomen paras hyvinvointitiimi

Tarvittavan osaamisen rajallinen saatavuus

Syyt:
- Oikean osaamisen ja kielitaidon rajallinen saatavuus
- Lisääntynyt kilpailu koulutetusta henkilöstöstä sekä joidenkin koulutusten ja ammattien kiinnostavuuden väheneminen
- Kasvavat ja yhä erikoistuneemmat osaamisvaatimukset

Vaikutukset:
- Nykyisen henkilöstön työkuormitus kasvaa ja haavoittuvuus poissaoloissa ja henkilöstön vaihtuvuudessa lisääntyy

Riskienhallintakeinot:
- Yhteistyö koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten kanssa sekä harjoittelu- ja opetusmahdollisuuksien kehittäminen
- Johtamisen vahvistaminen ja joustavat työjärjestelyt toiminnan ja asiakkaiden tarpeiden sen mahdollistaessa

Eettinen kuormitus kasvaa, kun asiakkaiden tarpeisiin ei voida vastata

Syyt:
- Henkilöstö- ja taloudelliset resurssit eivät vastaa asiakkaiden kasvaviin ja yhä monimutkaisempiin tarpeisiin
- Rahoituksen, lainsäädännön ja muiden ulkoisten edellytysten muutokset vaikeuttavat riittävän palvelutason arviointia

Vaikutukset:
- Henkilöstön eettinen ja psyykkinen kuormitus lisääntyy
- Riittämättömyyden tunne ja epävarmuus priorisointitilanteissa lisääntyvät

Riskienhallintakeinot:
- Yhteiset toimintalinjaukset
- Yhteinen keskustelu siitä, mikä on riittävä palvelutaso eri tilanteissa
- Työkuormituksen, työhyvinvoinnin, sairauspoissaolojen ja työkyvyn seuranta

Rajalliset mahdollisuudet osaamisen ja toimintatapojen kehittämiseen

Syyt:
- Rajalliset henkilöstöresurssit sekä riittämättömät henkilöstöreservit ja sijaisjärjestelyt
- Päivittäinen asiakastyö ja kiireelliset tehtävät priorisoidaan koulutuksen ja kehittämistyön edelle

Vaikutukset :
- Uusien toimintatapojen ja ratkaisujen käyttöönotto hidastuu
- Tavoitellut laatu- ja tehokkuushyödyt jäävät saavuttamatta
- Kehittämis- ja muutoskyky heikkenee ja työkuormitus kasvaa

Riskienhallintakeinot:
- Suunniteltu työaika ja riittävät sijaisjärjestelyt koulutusta ja kehittämistyötä varten
- Systemaattinen perehdytys, ohjaus, mentorointi ja osaamisen siirtäminen
- Kriittisen osaamisen ja tulevien osaamistarpeiden kartoittaminen

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Resurserna används verkningsfullt

Operativa behov tränger undan strategiskt arbete

Orsaker:
- Begränsade resurser gör att den direkta operativa verksamheten måste prioriteras
- Otydliga prioriteringar och ansvar för strategiskt utvecklingsarbete och uppföljning

Effekter:
- Strategiska åtgärder och utvecklings-arbete fördröjs eller stagnerar
- Resurser används ineffektivt och strategiska mål blir svårare att uppnå
- Organisationens förmåga att möta framtida behov kan försvagas

Riskhanteringsåtgärder:
- Tydlig prioritering av strategiska åtgärder, ansvar och resurser
- Regelbunden uppföljning och rapportering av strategiåtgärder
- Säkerställa utrymme för strategiskt utvecklingsarbete även när den operativa belastningen är hög

Risk för silotänkande och deloptimering

Orsaker:
- Verksamheter kan prioritera egna behov framför servicekedjans och klientens helhetsbehov.
- Begränsade möjligheter till gemensam planering och utveckling över verksamhetsområdesgränserna

Effekter:
- Samarbete och utveckling av sammanhängande service- och vårdkedjor försvåras.
- Flaskhalsar, arbetsbelastning och ineffektiv resursanvändning kan öka

Riskhanteringsåtgärder:
- Gemensam utveckling och planering av service- och vårdkedjor.
- Gemensamma mål, mätare och uppföljning över verksamhetsområdesgränserna.

Resurser styrs mot prestationer snarare än önskade effekter

Orsaker:
- Mätare beskriver prestationer och volymer bättre än faktisk effekt.
- Verkningsfullhet, kvalitet och jämlikhet är svårare att mäta.

Effekter:
- Resurser riktas mot lätt mätbara prestationer i stället för största möjliga nytta
- Risk för felaktiga prioriteringar och resursfördelning

Riskhanteringsåtgärder:
- Utveckla mätare som mäter faktisk verkningsfullhet
- Regelbundet utvärdera mätarnas relevans
- Koppla mätarna tydligt till strategiska mål och önskade effekter

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Resurssit käytetään vaikuttavasti

Operatiiviset tarpeet menevät strategisen työn edelle

Syyt:
- Rajalliset resurssit edellyttävät välittömän operatiivisen toiminnan priorisointia
- Strategisen kehittämistyön ja seurannan priorisointi ja vastuut ovat epäselviä

Vaikutukset:
- Strategiset toimenpiteet ja kehittämistyö viivästyvät tai pysähtyvät
- Resursseja käytetään tehottomasti ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen vaikeutuu.
- Organisaation kyky vastata tuleviin tarpeisiin voi heikentyä

Riskienhallintakeinot:
- Strategisten toimenpiteiden, vastuiden ja resurssien selkeä priorisointi
- Strategiatoimenpiteiden säännöllinen seuranta ja raportointi
- Riittävän ajan ja resurssien turvaaminen strategiselle kehittämistyölle myös operatiivisen kuormituksen ollessa suuri

Siiloajattelun ja osaoptimoinnin riski

Syyt:
- Toiminnot voivat priorisoida omia tarpeitaan palveluketjun ja asiakkaan kokonaistarpeiden sijaan
- Rajalliset mahdollisuudet yhteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen toimialuerajojen yli

Vaikutukset:
- Yhteistyö sekä yhtenäisten palvelu- ja hoitoketjujen kehittäminen vaikeutuvat
- Pullonkaulat, työkuormitus ja resurssien tehoton käyttö voivat lisääntyä

Riskienhallintakeinot:
- Palvelu- ja hoitoketjujen yhteinen kehittäminen ja suunnittelu.
- Yhteiset tavoitteet, mittarit ja seuranta toimialuerajojen yli.

Resursseja kohdennetaan suoritteisiin tavoiteltujen vaikutusten sijaan

Syyt:
- Mittarit kuvaavat suoritteita ja volyymeja paremmin kuin todellista vaikuttavuutta
- Vaikuttavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta on vaikeampi mitata

Vaikutukset :
- Resursseja kohdennetaan helposti mitattaviin suoritteisiin suurimman mahdollisen hyödyn sijaan
- Virheellisten priorisointien ja resurssien kohdentamisen riski kasvaa

Riskienhallintakeinot:
- Kehitetään mittareita, jotka mittaavat todellista vaikuttavuutta.
- Arvioidaan säännöllisesti mittareiden tarkoituksenmukaisuutta.
- Kytketään mittarit selkeästi strategisiin tavoitteisiin ja tavoiteltuihin vaikutuksiin.

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Säkerheten och kvaliteten är av toppklass i Norden

Kritiska beroenden ökar verksamhetens sårbarhet

Orsaker:
- Kritiska interna och externa beroenden är inte tillräckligt identifierade
- Minskade resurser begränsar förmågan att hantera störningar
- Det förändrade världsläget ökar störningsrisken.

Effekter:
- Avbrott eller störningar i kritiska funktioner
- Försämrad serviceförmåga och kontinuitet

Riskhanteringsåtgärder:
- Kartläggning av kritiska funktioner och beroenden
- Kontinuitets- och beredskapsplanering
- Regelbundna beredskapsövningar och testning av planer.

Beroende av nyckelpersoner och kritisk kompetens

Orsaker:
- Kritisk kompetens är koncentrerad till få personer
- Begränsade personalresurser försvårar kompetensspridning och ersättararrangemang

Effekter:
- Frånvaro eller personalomsättning kan störa kritiska funktioner
- Kontinuiteten och kvaliteten i verksamheten kan äventyras
- Återhämtning och upprätthållande av verksamheten kan fördröjas

Riskhanteringsåtgärder:
- Identifiera kritiska kompetenser och nyckelpersonberoenden
- Säkerställa ersättare och systematisk kompetensöverföring
- Dokumentera kritiska arbetssätt och kunskap

Utmaningar i informationsunderlaget för styrning av kvalitet och säkerhet

Orsaker:
- Förändringar i informationssystem och mätare försvårar jämförbarheten över tid.
- Befintliga mätare beskriver inte alltid faktisk kvalitet, säkerhet och effekt.

Effekter:
- Det blir svårare att identifiera utvecklingsbehov och följa verksamhetens utveckling.
- Styrning och prioritering kan baseras på ett ofullständigt informationsunderlag.

Riskhanteringsåtgärder:
- Utveckla mätare för kvalitet, säkerhet, egenkontroll och faktisk effekt.
- Säkerställa ett tillförlitligt och jämförbart informationsunderlag för ledning och prioritering.

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua

Kriittiset riippuvuudet lisäävät toiminnan haavoittuvuutta

Syyt:
- Kriittisiä sisäisiä ja ulkoisia riippuvuuksia ei ole riittävästi tunnistettu
- Vähentyneet resurssit heikentävät kykyä hallita häiriötilanteita
- Muuttunut maailmantilanne lisää häiriöriskiä.

Vaikutukset:
- Kriittisten toimintojen keskeytykset tai häiriöt
- Palvelukyvyn ja toiminnan jatkuvuuden heikkeneminen

Riskienhallintakeinot:
- Kriittisten toimintojen ja riippuvuuksien kartoittaminen
- Jatkuvuus- ja valmiussuunnittelu.
- Säännölliset valmiusharjoitukset ja suunnitelmien testaaminen

Riippuvuus avainhenkilöistä ja kriittisestä osaamisesta

Syyt:
- Kriittinen osaaminen on keskittynyt yksittäisille henkilöille
- Rajalliset henkilöstöresurssit vaikeuttavat osaamisen jakamista ja sijaisjärjestelyjä

Vaikutukset :
- Poissaolot tai henkilöstön vaihtuvuus voivat häiritä kriittisiä toimintoja
- Toiminnan jatkuvuus ja laatu voivat vaarantua
- Toiminnan palautuminen ja ylläpitäminen voivat viivästyä

Riskienhallintakeinot:
- Kriittisen osaamisen ja avainhenkilöriippuvuuksien tunnistaminen
- Sijaisjärjestelyjen varmistaminen ja järjestelmällinen osaamisen siirtäminen
- Kriittisten toimintatapojen ja osaamisen dokumentointi

Haasteet laadun ja turvallisuuden johtamisen tietopohjassa

Syyt:
- Tietojärjestelmien ja mittareiden muutokset vaikeuttavat vertailtavuutta ajan mittaan
- Nykyiset mittarit eivät aina kuvaa todellista laatua, turvallisuutta ja vaikuttavuutta

Vaikutukset :
- Kehittämistarpeiden tunnistaminen ja toiminnan kehityksen seuranta vaikeutuvat
- Johtaminen ja priorisointi voivat perustua puutteelliseen tietopohjaan

Riskienhallintakeinot:
- Kehitetään laatua, turvallisuutta, omavalvontaa ja todellista vaikuttavuutta mittaavia mittareita
- Varmistetaan luotettava ja vertailukelpoinen tietopohja johtamisen ja priorisoinnin tueksi

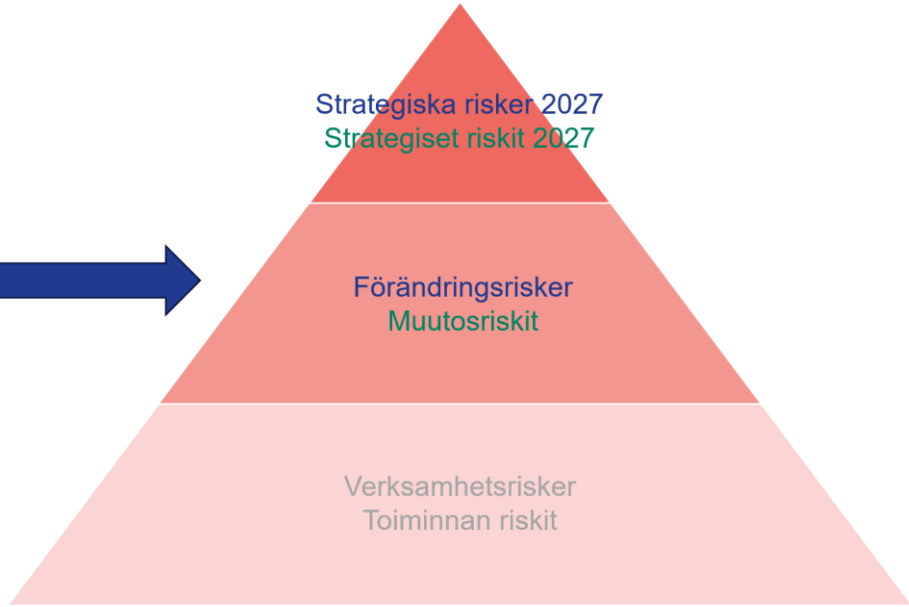
ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Förändringsrisker

Muutos riskit

Socialvårdens lagförändringar och nedskärningar i organisationsbidragen

Sosiaalihuollon lakimuutokset ja järjestöavustusten leikkaukset

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Förändringar inom socialvården

Proaktiv riskhantering

- Bedömningen gäller möjliga samverkande effekter av lagstiftningsförändringar som delvis fortfarande bereds. Flera förändringar förväntas börja tillämpas under 2027

Genomförande

- Övergripande riskbedömningar sektorsvis.
- Därefter fortsätter riskbedömningen på detaljnivå.
- Riskbilden uppdateras under förändringsprocessen.

Var är vi nu?

- Barn, unga och familjer samt funktionshinderservicen: övergripande bedömningar genomförda.
- Äldre och personer i arbetsför ålder: står följande i tur.
- En gemensam riskbild byggs upp stegvis.

Sosiaalihuollon muutokset

Ennakoiva riskienhallinta

- Arvioinnissa tarkastellaan vielä osittain valmisteltavina olevien lainsäädäntömuutosten mahdollisia yhteisvaikutuksia. Useiden muutosten odotetaan tulevan sovellettaviksi vuoden 2027 aikana.

Toteutus

- Yleisen tason riskienarvioinnit toteutetaan sektoreittain.
- Tämän jälkeen riskienarviointia tarkennetaan.
- Riskikuvaa päivitetään muutosprosessin aikana.

Missä olemme nyt?

- Lapset, nuoret ja perheet sekä vammaispalvelut: yleisen tason arvioinnit tehty.
- Ikääntyneet ja työikäiset: seuraavina vuorossa.
- Yhteistä riskikuvaa rakennetaan vaiheittain.

Socialvårdens centrala risker och skyddsmekanismer

Klienter faller mellan tjänster
→ Identifiera nya gränsytor och tydliggöra ansvar, gränsdragningar och övergångar.

Akuta behov minskar utrymmet för förebyggande arbete
→ Styrning och uppföljning utifrån verkningsfullhet och långsiktiga kostnader över organisationsgränser.

Ojämlik tillgång till stöd och service
→ Gemensamma kriterier och enhetliga verksamhetssätt

Otydliga roller och ansvar i förändringen
→ Tydliga ramar och ansvar samt kontinuerlig dialog mellan ledning och verksamhet.

Sosiaalihuollon keskeiset riskit ja suojamekanismit

Asiakkaat jäävät palvelujen väliin
→ Uusien rajapintojen tunnistaminen sekä vastuiden, työnjaon ja siirtymien selkeyttäminen.

Kiireelliset tarpeet vähentävät ennaltaehkäisevän työn mahdollisuuksia
→ Ohjaus ja seuranta perustuvat vaikuttavuuteen ja pitkän aikavälin kustannuksiin yli organisaatiorajojen.

Eriarvoinen pääsy tuen ja palvelujen piiriin
→ Yhteiset kriteerit ja yhtenäiset toimintatavat

Epäselvät roolit ja vastuut muutoksessa
→ Selkeät raamit ja vastuut sekä jatkuva vuoropuhelu johdon ja toiminnan välillä.

Risker vid nedskärningar i organisationsbidragen

Förebyggande stöd och stöd med låg tröskel försvagas
→ Behovs- och effektbaserad fördelning samt alternativa stödformer

Organisationernas kontinuitet och kompetens kan försvagas
→ Långsiktighet, enklare ansöknings- och rapporteringsförfaranden samt stärkt samarbete.

Bidragens effekt minskar om finansieringen splittras för tunt
→ Prioritering utifrån behov, effekt och konkreta mål

Bristande samordning ger finansieringsluckor eller överlappning
→ Bättre informationsutbyte och samordning av beslutstidtabeller

Järjestöavustusten leikkauksiin liittyvät riskit

Ennaltaehkäisevä ja matalan kynnyksen tuki heikkenee
→ Tarve- ja vaikuttavuusperusteinen kohdentaminen sekä vaihtoehtoiset tukimuodot

Järjestöjen toiminnan jatkuvuus ja osaaminen voi heikentyä
→ Pitkäjänteisyys, kevyemmät haku- ja raportointi menettelyt ja vahvempi yhteistyö

Avustusten vaikuttavuus heikkenee, jos rahoitus hajautuu liikaa
→ Priorisointi tarpeen, vaikuttavuuden ja konkreettisten tavoitteiden perusteella

Puutteellinen koordinointi aiheuttaa rahoitusaukkoja tai päällekkäisyyttä
→ Parempi tiedonkulku ja päätösaikataulujen yhteensovittaminen

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Centrala iakttagelser kring riskbilden

Riskerna är starkt sammankopplade. En risk kan förstärka andra och påverka flera strategiska mål samtidigt.

Ökande servicebehov och begränsade resurser ökar behovet av prioritering och riskerar att tränga undan förebyggande arbete.

Från identifiering till hantering. Tydliga ansvar och systematisk uppföljning säkerställer att identifierade risker leder till åtgärder

Styrningen behöver bättre mått på faktisk verkningsfullhet, inte enbart prestationer och volymer.

Begränsade resurser minskar verksamhetens flexibilitet och ökar sårbarheten vid störningar, frånvaro och förändringar i verksamhetsmiljön.

Keskeiset havainnot riskikuvasta

Riskit kytkeytyvät vahvasti toisiinsa. Yksi riski voi vahvistaa muita riskejä ja vaikuttaa samanaikaisesti useisiin strategisiin tavoitteisiin.

Kasvava palvelutarve ja rajalliset resurssit lisäävät priorisoinnin tarvetta ja voivat syrjäyttää ennaltaehkäisevää työtä.

Tunnistamisesta hallintaan: selkeät vastuut ja järjestelmällinen seuranta varmistavat, että tunnistetut riskit johtavat toimenpiteisiin.

Johtamisessa tarvitaan parempia mittareita todellisen vaikuttavuuden arvioimiseksi, ei pelkästään suoritteiden ja volyymien mittaamiseksi.

Niukat resurssit vähentävät toiminnan joustavuutta ja lisäävät haavoittuvuutta häiriöissä, poissaoloissa ja toimintaympäristön muutoksissa**.**

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Välmående genom livet.
Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue